

MERKURIUSZ

6 / 2015

Notka wstępna

Hej, radością oczy błysną
I wieniec czoła okraśi
I wszyscy się mile ścisną:
To wszyscy bracia! To nasi!

• • •

Jest (będzie w krótkce) nowy prezydent Polski, jest też nowy prezes Klubu Polskiego w Pradze. Stał się nim Michał Chrzastowski a do zarządu na następne trzy lata weszli: Władysław Adamiec, Halina Bukovská – skarbnik, Elżbieta Grosseová, Andrzej Magala – wiceprezes, Małgorzata Novák, Krystyna Olaszek – Kotýnek – wiceprezes, Mariola Světlá – przewodnicząca sekcji KP w Lysej n. Ł., Bibianna Szulc – Ach – sekretarz, Teresa Šišmová, Kazimierz Towarnicki. Komisja rewizyjna będzie pracowała w składzie: Liliana Brož, Jadwiga Kirova, Bogumił Kučera – przewodniczący.

• • •

W świecie nie za bardzo na lepsze idzie. O kryzysie ukraińskim zapominamy, przyczyny nie staramy się poznać (nawet spece nie zadają pytań skąd ubodzy chłopkowie mają na czołgi skoro nie mają na ziarno), podobne pytanie wisi w powietrzu kto to kupuje ropę naftową od państwa islamskiego, które za te pieniądze uzbraja się, niszczy i morduje. Może ci, co najbardziej krzyczą, że tak być nie powinno? Istnieje powiedzenie że najgłośniej krzyczy złodziej „schwytajcie złodzieja”. I w naszych okolicach zaczyna się przejawiać gangsteryzm instytucjonalny, bo jak nazwać postępek firmy należącej do kompleksu firm ministra finansów - zniszczenie kilkudziesięciu hektarów pszenicy herbicydami w imię interesów finansowych? Oprócz tego, że użyto przemocy, nikomu do głowy nie przyszło, że kiedy pół świata głoduje likwiduje się żywność.

• • •

Przypominamy sobie:

110. rocznica - Henryk Sienkiewicz herbu Oszyk, pseudonim Litwos (ur. 5 maja 1846 w Woli Okrzejskiej, zm. 15 listopada 1916 w Vevey) – polski nowelista, powieściopisarz i publicysta, jeden z najpopularniejszych pisarzy polskich przełomu XIX i XX wieku **zyskał** Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury w 1905 r. za całokształt twórczości. Henryk Sienkiewicz był kawalerem francuskiej Legii Honorowej oraz członkiem zagranicznym Czeskiej i Serbskiej Akademii Nauk i Umiejętności.

Władysław Adamiec

Sprawozdanie z pobytu w Berlinie w ramach projektu Grundtvig „Pokaż, co potrafisz”

Główne wejście do Muzeum Pergamońskiego

Klub Polski w Pradze wraz z organizacją polonijną „Policultura” z Berlina realizuje projekt pod nazwą „Pokaż, co potrafisz”, w ramach programu Grundtvig dla seniorów 50+. W projekcie bierze udział 6 wolontariuszy z organizacji polonijnych w Berlinie oraz 6 wolontariuszy z naszego stowarzyszenia. W dniach od 1.9.2014 do 21.9.2014 byliśmy wraz z Elżbietą Grosseową w Berlinie, jako druga grupa wolontariuszy z Pragi. Po przyjeździe do Berlina przywitał nas na dworcu pan Bogumił Fleck z organizacji Policultura. Pan Bogumił Fleck jest berlińskim partnerem w naszym wspólnym projekcie. Po zakwaterowaniu zapoznał nas z planem naszej czynności wolontariuszy. Czynność ta polegała głównie na współpracy przy zbieraniu materiałów umieszczanych na portalu www.polaciwberlinie.de. Przedstawiony nam program pobytu w Berlinie był bardzo bogaty i urozmaicony. Oprócz głównej naszej czynności, jako wolontariuszy, pan Fleck zorganizował nam również szereg spotkań z przedstawicielami Polonii Berlińskiej. W programie nie zabrakło też czasu na zwiedzanie miasta. Dużą w tym pomoc uzyskaliśmy również od wolontariuszek z Berlina, które poznaliśmy podczas ich pobytu w Pradze.

Poniżej podaję w punktach (w kolejności kalendarzowej) informację o przebiegu naszego pobytu w Berlinie:

- Zwiedzanie miasta: okolica Alexanderplatz, centrum filmowe, pomnik holocaustu i Brandenburska Brama.
- Nawiązanie współpracy z polskim stowarzyszeniem kulturalnym w Berlinie – konsultacje z - pracownikiem galerii panem Markiem Szlachcicem, zwiedzanie wystawy obrazów i wspólny obiad.
- Friedrichplatz, Wyspa Muzeów
- Hamburgerbahnhof – Muzeum Sztuki Współczesnej z pracami. Andy’ego Warhola, Cy Twombly, Roberta Rauschenberga, Roy Lichtensteina, Anselma Kiefera i Josepha Beuysa.
- Spotkanie z kierownictwem polskiego stowarzyszenia kulturalnego, zwiedzanie wystawy dzieł sztuki w Fabrik Hall
- Koncert czeskiego saksofonisty
- Spotkanie z partnerem projektu Grundtvig panem Fleckiem.
- Zwiedzanie Kurfürstendammu
- Odwiedziny u p. Flecka, obiad, konsultacje, zwiedzanie parku Grunewald, dworca historycznego
- Spotkanie z p. Fleckiem, zwiedzanie galerii K. Kollwitz oraz mniejszych galerii w obrębie centrum miasta
- Spotkanie z Polonią Berlińską oraz p. Fleckiem w galerii, wspólny program – referaty berlińskich wolontariuszek o pobycie w Pradze, wyświetlanie zdjęć, referat Elżbiety Grosseowej na temat jej twórczości rzeźbiarskiej, prezentacja książki gościa, na zakończenie wstawka muzyczna
- Spotkanie z wolontariuszką Barbarą Nowakowską, „berlińskie śniadanie”, zwiedzanie galerii i muru berlińskiego
- Całodzienne zwiedzanie muzeum żydowskiego
- Spotkanie z pracownikami polskiego stowarzyszenia kulturalnego – wspólne zwiedzanie Pergamonu i okolicy
- Zwiedzanie kopuły Bundestagu, wieczorem koncert praskiego saksofonisty w klubie Burgerstrasse Café
- Zakończenie pobytu, odjazd

Kazimierz Towarnicki

Trzecia grupa naszych wolontariuszy w Berlinie

Wspólny projekt Klubu Polskiego w Pradze z organizacją polonijną z Berlina „Policultura“ dobiega końca. Projekt ten pod nazwą „Pokaż, co potrafisz“ jest realizowany w ramach programu Grundtvig. Obecnie gościmy w Pradze ostatnie 2 wolontariuszki z Berlina, a w maju przebywali w Berlinie dwaj naši wolontariusze – pan André Matějček a pan Václav Šimek. Obaj panowie są Czechami, dlatego ich sprawozdanie z pobytu w Berlinie umieszczamy w języku českim.

GRUNDTVIG 4. 5. až 24. 5. 2015 účastníci vzdělávací akce dospělých 50+ v Berlíně. Mgr. André Matějček a p. Václav Šimek

Muzeum Żydowskie w Berlinie

V pondělí 4. 5. jsme odjeli v 10:30 vlakem z Prahy Hlavního nádraží do Berlína Hbh. Na nádraží nás očekával pan Boguslaw Fleck, který nás doprovodil na ubytování v Cheruskerstr. 13a. Po předání 420 € a měsíčních jízdenek na berlínskou dopravu jsme společně povečeřeli a vyměnili si informace, hlavně e-mailové adresy, přes které jsme mohli být v kontaktu. Do pátku 8. 5. jsme se věnovali prvnímu poznávání nejvýznamnějších míst Berlína, jako je Brandenburger Tor, Potsdamer Platz, Alexander Platz atd. Zajímavá byla prohlídka Mauermuseum-Museum berlínské zdi. V pátek 8. 5. večer nás čekalo

setkání s našimi polskými přáteli na Humboldtově universitě na přednášce paní Aliny Kietrys s tématem „Polski Uniwersytet Trzech Pokoleń w Berlinie“, kterou uvedl pan Boguslaw Fleck. Po přednášce jsme se na malém pohoštění setkali také s oběma dámami, které přijedou v rámci projektu Grundtvig do Prahy. V neděli 10. 5. dopoledne jsme odjeli na sever Berlína do Reinickendorf, kde se konal Polonia-Tag s bohatým kulturním programem a trhy. Zde jsem ochutnal také vynikající Bigos a navázal nová přátelství, např. s organizátorem akce a spisovatelem panem Romanem Zygmuntem Brodowskim. Hned druhý den v pondělí 11. 5. nás pan Boguslaw pozval na vernisáž autorů nového polského umění v galerii Freies Museum Berlin s názvem „Transformation – Dialog der Generationem – Neue Polnische Kunst“.

Po vernisáži v pozdních večerních hodinách následovala procházka osvětlenou architekturou berlínského centra kolem Brandenburgské brány. Následující den nás nádherné počasí vylákalo k výletu na berlínské jezero Wannsee s pěší procházkou a pohledem na specifickou faunu. Kratičce jsem zde navštívil i prostory malého zámečku, kde se konalo literární colloquium 2015. V dalších dnech jsme nachodili po Berlíně pěkných pár kilometrů a navštívili různé kulturní stánky jako Stadt museum v Nikolaj Kirche, Altes Museum, Bode Museum, DDR Museum, Deutscher Dom, Deutsches historisches Museum, Deutsches Technikmuseum, Museum für Film und Fernsehen, Museum für Fotografie, Pergamonmuseum, Denkmal für die ermordeten Juden Europas atd. V pátek 15. 5. jsme přijali milé pozvání k panu Boguslawu domů na chutný oběd. Tady nám byla představena paní Iwona Mickiewicz, výtvarná umělkyně, velice příjemná a inteligentní žena, se kterou jsme se později setkali v malé galerii Abakus ve čtvrti Weissensee, kde také pracuje. V úterý 19. 5. dopoledne jsem se setkal po letech se svými starými přáteli historikem umění Dr. Peterem Michelem a jeho manželkou Marií. Peter mne povozil autem po zajímavostech berlínské čtvrti Köpenig – Rahnsdorf. Večer jsme se s kolegou Václavem sešli na přednášce u příležitosti otevření výstavy „TSCHECHOSLOWAKISCHES MENÜ“ pořádané v prostorách DDR muzea velvyslanectvím Slovenské republiky. Výstava retro-průmyslového designu 60, 70 a 80 let v Čechách a hlavně na Slovensku.

Závěrem bych chtěl říci, že celý náš pobyt v Berlíně byl doslova našlapaný hezkými zážitky a velice si vážím možnosti setkání s tolika báječnými lidmi, které jsme potkali v polské komunitě a kteří nás tak přátelsky přijali. Z celého pobytu jsem pořídil více než 1 600 fotografií (cca 9 GB) a čeká mne velká selekce potřebných záběrů a jejich následná úprava (zmenšení) pro snadné a rychlé prohlížení v PC. Vybrané fotografie takto upravené nahraji na CD a věnuji Polskému klubu.

Zprávu napsal: André Matějček

Gościmy w Pradze ostatnią grupę wolontariuszy

Od pierwszego do dwudziestego pierwszego czerwca gościmy w Pradze trzecią, a zarazem ostatnią grupę wolontariuszy z Berlina. Tym razem są to dwie bardzo miłe damy – pani Hanka i pani Bogumiła.

Wolontariuszki żywo zainteresowały się działalnością naszego klubu i równocześnie podzieliły się z nami swoimi doświadczeniami z pracy organizacji polonijnych w Niemczech. Obie panie działają w zorganizowanym w ubiegłym roku w Berlinie Polonijnym Uniwersytecie Trzech Pokoleń. Pani Hanna jest jedną z jego organizatorek. Pomysłodawcami i głównymi organizatorami Uniwersytetu są: niemieckie Stowarzyszenie Policultura i polska Fundacja Pokolenia Pokoleniom.

Celem tych spotkań edukacyjnych jest wciągnięcie jak najszerszej grupy berlińskich Polonusów, zarówno tych starszych, jak i studentów, do aktywnego pogłębiania interesujących ich dziedzin wiedzy. Jednym z celów jest również umożliwienie Polakom, którzy nie mają stałego kontaktu z Krajem, poznania realiów współczesnej Polski poprzez spotkania z osobami wybitnymi, kształtującymi opinię publiczną. Wykłady odbywają się raz w miesiącu w prestiżowym miejscu – na Uniwersytecie Humboldtów i do ich prowadzenia są zapraszani wybitni naukowcy i politycy z Polski, oraz interesujący przedstawiciele Polonii niemieckiej. Tematy wykładów są wybierane tak, aby zaspokoić słuchaczy o najrozmaitszych zainteresowaniach. Pierwszy wykład odbył się w roku ubiegłym i wykładowniczą była profesor socjologii i etyki Magdalena Środa. Tematem wykładu była „Moralność publiczna w czasach transformacji”. W maju bieżącego roku nasi wolontariusze podczas pobytu w Berlinie byli na wykładzie profesor Aliny Kietrys z Gdańska na temat: "Od nowomowy do tabloidów. Drogi do wolności w mediach. O zmianach w sposobach komunikacji medialnej, tajniki medioznastwa i roli PR w stosunkach z mediami oraz współczesnych metod masowego przekazu informacji”.

Panie Hanna i Bogumiła podczas pobytu w Pradze oprócz czynności wolontariuszy – praca w bibliotece klubowej oraz pomoc w przygotowywaniu ogniska klubowego, spotkały się dwukrotnie w siedzibie KP z grupą jego członków. a także będą gośćmi na ognisku w Dejvicach. Na tych spotkaniach rozmawiano o problemach Polaków i organizacji polonijnych w obu partnerskich krajach. Miła atmosfera spotkań przyczyniła się do bliższego wzajemnego poznania i nawiązania bliższego kontaktu. Członkowie Klubu Polskiego, a szczególnie Michał Chrzastowski, Krystyna Olaszek-Kotynek, André Matejček i Václav Šímek towarzyszyli wolontariuszkom z Berlina w zwiedzaniu Pragi oraz na bieżąco załatwiali sprawy związane z ich pobytem, będąc z nimi w stałym kontakcie osobistym lub e-mailowym. W pierwszych dniach pobytu w Pradze wolontariuszki zwiedziły wraz z p. Šimkiem i jego żoną trakt królewski wraz z Hradczanami, były również na koncercie w filharmonii. Dzięki panu Matějčkowi zwiedziły w jego towarzystwie zamek Karlštejn oraz poznały malowniczą okolicę Pragi. Wspólnie ze mną były obecne na Dniach Polskich na Placu Jerzego z Podiebrad oraz na wystawie grafik profesor Agnieszki Cieślińskiej „Wymiary pamięci“ zorganizowanej przez Ambasadę RP w Czechach, Instytut Polski w Pradze oraz Nadację Mariusza Kazana w siedzibie Ministerstwa Spraw Zagranicznych RC. Wyprawa na spotkanie p.t. „Bardzo fajny wieczór“ zorganizowane na Sztvanicy przez stowarzyszenie

Popular, starając się popularyzować polską kulturę zbytnio się nam nie udało, ponieważ przyszliśmy, zgodnie z zapowiadany programem, już o godzinie 17, a okazało się, że główne punkty programu zaczną się dopiero po dwudziestej. Ponieważ było bardzo gorąco, zdecydowałyśmy się zrezygnować z tej akcji i zamiast tego spędziłyśmy wieczór w znanej kawiarni Slavia, a następnie na Żofinie.

Nasze miłe Berlinianki zwiedzały też samodzielnie Pragę – były kilkakrotnie na Hradczanach, na Vyszehradzie, w dzielnicy żydowskiej, w zamku Troja, płynęły statkiem po Wełtawie i spacerowały po praskich parkach. Wykorzystały też Noc Muzeów do zwiedzania interesujących je obiektów muzealnych.

Te wspólnie spędzone trzy tygodnie pozwoliły nam bliżej się zaznajomić i wymienić wzajemne doświadczenia w pracy organizacji polonijnych. Mam nadzieję, że zaowocuje to w następnych wspólnych działaniach.

Krystyna Olaszek-Kotýnek

Klub Masztalskiego

- Baco, jak tam wasz nowy sołtys?
- Jeszcze żem go po trzeźwemu nie widzioł.
- Co, tak pije?
- Nie on, jo ...

Piłuje baca gałąź, na której siedzi. Idzie turysta, widzi to i mówi:

- Uważajcie, baco, bo spadniecie!
- Nie spadnę – baca na to.

Turysta odchodzi, konar łamie się, baca spada, otrzepuje się i mruczy pod nosem:

- Prorok jakiś czy co ...

Baca siedzi w chałupie za stołem i słyszy, jak ktoś wrzeszczy:

- Baco potrzebujecie drewno?
- Nie potrzebuję – odpowiada baca.

Rano wychodzi przed dom, patrzy, a tu nie ma drewna ...

- Poznajecie tę gaździnkę? – pyta sędzia bacę, wskazując na kobietę z dzieckiem.
- Poznaję.
- A to dziecko, co trzyma na ręku?
- Poznaję.
- To wasze?
- Moje.
- A co będzie z płaceniem?
- Jo nic za to, wysoki sądzie, nie chcę ...

Baca siedzi na przyzbie z psem. Idzie turysta i pyta:

- Ten pies to na sprzedaż?
- Ano.
- A za ile?
- Za milion.
- Za milion to nie sprzedacie!
- A sprzedom.
- Idzie na drugi dzień turysta, a baca siedzi na przyzbie bez psa.
- I co, sprzedaliście tego psa za milion?
- Sprzedołem!
- Niemożliwe! A kto go kupił?
- Sąsiad, za dwa kocury po 500 tysięcy.

W czwartek baca idzie z gór ścieżką w stronę miasta i trzyma w ręku książeczkę do nabożeństwa.

Spotyka go sąsiad i pyta:

- A gdzie to idziecie, baco?
- Do burdelu.
- A po co wam ta książeczką do nabożeństwa?
- Jak będzie pięknie, to i do niedzieli zostaną.

SCHOLA Z CZĘSTOCHOWY
5 LIPCA GODZ. 15.00
PARAFIA PRAGA - KYJE
program spotkania:
POWITANIE
KONCERT
ZABAWY DLA DZIECI

Z A P R A S Z A M Y

*Następne spotkanie (pierwsze po wakacjach) Klubu Polskiego odbędzie się
W czwartek, 24 września 2015 o godz. 17.00,
w Domu Mniejszości Narodowych, Vocelova 2, Praga 2*

